ŠAKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Bažnyčios g. 4, LT-71115 Šakiai, tel. (+370 345) 60753,
el. p. asta.domeikiene@sakiai.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724043

AUDITO ATASKAITA

ŠAKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO, LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO TEISĖTUMO VERTINIMAS

2024 m. gegužės 10 d. Nr. KA – 2

Šakiai

Auditas atliktas, vykdant
Savivaldybės kontrolieriaus
2023-07-25 įsakymą Nr. KV-6

Auditą atliko audito grupė:
Asta Domeikienė – Savivaldybės kontrolierė (grupės vadovas)
Indrė Jančaitytė – Savivaldybės kontrolierės pavaduotoja

Auditas pradėtas 2023-07-26
Auditas baigtas 2024-05-14

Audito ataskaita teikiama Savivaldybės tarybai, Savivaldybės merui, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui ir Savivaldybės administracijos direktoriui

Su audito ataskaita galima susipažinti Šakių rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu: www.sakiai.lt

TURINYS

TURINYS **2**
PAGRINDINIAI FAKTAI **3**
SANTRAUKA **4**
ĮŽANGA **7**
AUDITO REZULTATAI **10**
1. PASTEBĖJIMAI DĖL SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO 10
1.1 Neteisingai tvarkoma kito nematerialaus turto apskaita 10
1.2. Sąnaudų registravimo apskaitoje ir nurodymo Veiklos rezultatų ataskaitose klaidos. 11
1.3. Nustatyta finansinių ataskaitų, jų aiškinamųjų raštų ir apskaitos registrų duomenų neatitikimų 13
2. PASTEBĖJIMAI DĖL SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ METINIŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO 14
3. PASTEBĖJIMAI DĖL SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO 14
3.1. Pastebėjimai dėl lėšų naudojimo 14
3.2. Trūkumai organizuojant, vykdant ir įforminant viešuosius pirkimus 15
4. KITI PASTEBĖJIMAI 16
4.1. Savivaldybės 2023 metų biudžeto apžvalga 16
4.2. Pastebėjimai dėl Savivaldybės ir jos įstaigų vidaus norminių dokumentų 18
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS **19**
PRIEDAI **21**
Ataskaitoje vartojamų santrumpų sąrašas 21
Audito apimtis ir metodai 22
Audito metu pateiktų raštų ir rekomendacijų sąrašas 26

PAGRINDINIAI FAKTAI

Savivaldybės turtas	117869,58 tūkst. Eur	Pastebėjimai dėl kito nematerialiojo turto neturėjo įtakos 2023 m. finansinėms ataskaitoms
Savivaldybės įsipareigojimai	10734,85 tūkst. Eur	Pastabų neturėjome
Savivaldybės finansavimo sumos ir grynasis turtas	107134,73 tūkst. Eur	Pastabų neturėjome
Savivaldybės pajamos	74493,67 tūkst. Eur	Pastabų neturėjome
Savivaldybės sąnaudos	73415,20 tūkst. Eur	Dėl taikomos skirtingos apskaitos politikos, neturime galimybės patvirtinti sąnaudų pagal finansinių ataskaitų straipsnius teisingumo
Savivaldybės biudžeto pajamos (su paskolomis ir likučiu)	58670,30 tūkst. Eur	Pavieniai pastebėjimai dėl pajamų srities neturėjo įtakos 2023 m. finansinėms ataskaitoms
Savivaldybės biudžeto išlaidos	54076,80 tūkst. Eur	Pavieniai teisėtumo neatitikimai, viešųjų pirkimų turto ir lėšų valdymo, naudojimo srityse
Savivaldybės biudžeto lėšų mokėtina suma	315,50 tūkst. Eur	Gautinų ir mokėtinų sumų nurodymo ataskaitose klaidų nenustatėme

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi Vietos savivaldos įstatymu[1], Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu[2], Biudžeto sandaros įstatymu[3] atlikome 2023 metų Šakių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) metinių ataskaitų rinkinio ir lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo auditą.

Auditas atliktas pagal Tarptautinius audito standartus[4] ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus[5] bei Finansinio ir teisėtumo audito vadovą[6].

Audito tikslas – įvertinti ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2023 metų Savivaldybės grupės finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų ir Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2023 metais teisėtumo.

Audituotas laikotarpis – 2023 metai.

Auditas atliktas Savivaldybėje (kodas – 111105021), kurios 2023 metų metinių ataskaitų rinkinį parengė Savivaldybės administracija (adresas: Bažnyčios g. 4, LT-71115 Šakiai, identifikavimo kodas: 188772814).

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pareiškiama audito išvadoje.

Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiai aprašyti audito ataskaitos 2 priede „Audito apimtis ir metodai“.

[1] Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 67 str. 1 d. 1 ir 2 p. ir 9 d. 9 p.
[2] Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str.
[3] Biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 37 str. 1 ir 3 d.
[4] Tarptautinės buhalterių federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų išversti į lietuvių kalbą), prieiga per internetą: https://lar.lt/www/new/page.php?724.
[5] Finansinio audito (1003-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai, prieiga per internetą: http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=350.
[6] Finansinio ir teisėtumo audito vadovas Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolieriaus 2017-06-21 įsakymu Nr.V-166 (su vėlesniais pakeitimais)

Pagrindiniai audito rezultatai

Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys

Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio tikrumui ir baigtumui užtikrinti bei kokybiškam atskleidimui ir vieningam ūkinių operacijų atvaizdavimui trukdo tai, kad kiekvienos įstaigos vadovas ataskaitas rengia atsižvelgdamas į savo įstaigos konkrečias sąlygas ir veiklos pobūdį, pasirinkęs atskirą apskaitos politiką, kurią nėra suderinęs su konsoliduojančiu subjektu, tai yra su savivaldybės administracija. Tai suteikia galimybę atskiroms įstaigoms atvaizduoti apskaitines operacijas skirtingai.

Savivaldybės metinių finansinių rinkinys dar neužtikrina išsamios ir teisingos informacijos, kadangi įstaigos apskaitą tvarko ir ataskaitas sudaro naudodamos atskirus apskaitos modulius.

Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

Audituotose įstaigose nustatyti neatitikimai neturėjo reikšmingos įtakos 2023 metų Savivaldybės biudžetinių įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenims.

Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumas

Atliktos pagrindinės ir analitinės audito procedūros leidžia manyti, kad Šakių rajono savivaldybės administracija 2023 metais tinkamai ir racionaliai pagal galimybes užtikrino taupų viešųjų finansų ir valdomo turto naudojimą, laikantis Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo[7] 11 straipsnio 1 dalies 7 punkto nuostatų (užtikrinti racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, veiksmingą biudžetinės įstaigos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą).

Savivaldybės veiklos ataskaita

Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis.

[7] Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas 1995-12-02 Nr. I-1113 (su vėlesniais pakeitimais).

Rekomendacijos

Rekomendacijos Savivaldybės administracijai ir audituotoms Savivaldybės įstaigoms dėl audito metu nustatytų trūkumų pateiktos raštais (žr. audito ataskaitos 3 priedą). Dalį rekomendacijų įstaigos įgyvendino audito metu.

Savivaldybės biudžetinės įstaigos ir savivaldybės administracija numatė priemones ir terminus audito metu pateiktoms rekomendacijoms įgyvendinti. Konkretūs subjektai, kam teikiamos rekomendacijos ir įgyvendinimo priemonės bei terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ 19 psl.

ĮŽANGA

Vadovaudamiesi teisės aktais (žr. ataskaitos 2 priedą), atlikome 2023 metų Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio ir lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo auditą.

Savivaldybės tarybos kompetencija

Savivaldybės taryba tvirtina, o esant reikalui tikslina, Savivaldybės biudžetą, tvirtina Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinius, priima sprendimus dėl disponavimo Savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu ir valstybės perduotu turtu, nustato šio Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką[8].

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą[9] ir Vietos savivaldos įstatymą[10] **Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinys** – tai savivaldybės biudžetinių įstaigų, savivaldybės išteklių fondų ir kitų savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų **finansinių ataskaitų rinkinys**, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys, savivaldybės **biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys**, kuriame pateikiami savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys ir **savivaldybės veiklos ataskaita**.

Pagal viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimo schemą[11] **Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys** priskiriamas II konsolidavimo lygiui, o už jo parengimą atsakinga buvo Savivaldybės administracija. Vadovaujantis konsolidavimo schema, į 2023 metų Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį įtrauktos 31 kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinė ataskaita (1 pav.).

1 pav. Savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio sudėtis

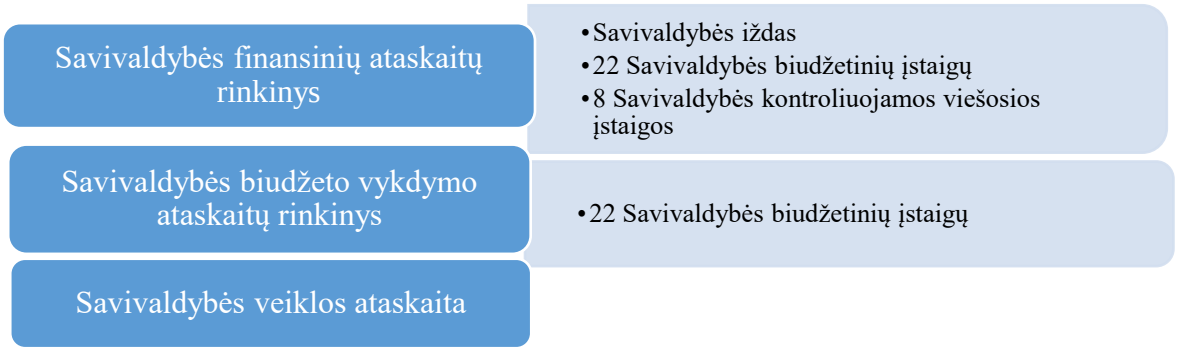

Šaltinis: Šakių rajono savivaldybės administracija

[8] Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 15 str. 2 d. 12, 13, 19 p.
[9] Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 6 str. 1 d.
[10] Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais) 62 str.1 d.
[11]Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023-12-29 įsakymas Nr. 1K-423 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo įgyvendinimo rengiant valstybės 2023 metų ataskaitų rinkinį ir nacionalinį 2023 metų ataskaitų rinkinį “.

Pagal Biudžeto sandaros įstatymą[12] **Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį** rengė taip pat Savivaldybės administracija, remdamasi savivaldybės biudžeto apskaitos duomenimis – į savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų panaudotų asignavimų bei asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais. 2023 metų Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš 22 savivaldybės biudžetinių įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių (1 pav.).

Vadovaujantis minėto Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir Vietos savivaldos įstatymo nuostatomis, savivaldybės meras parengė **Savivaldybės veiklos ataskaitą** ir teikė savivaldybės tarybai tvirtinti.

Savivaldybės administracijos kompetencija

Savivaldybės administracija, remdamasi įstatymais, Seimo patvirtintais savivaldybių biudžetų finansiniais rodikliais, Vyriausybės patvirtintomis biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, valstybinės statistikos duomenimis, patvirtintais Savivaldybės strateginio planavimo dokumentais, taip pat Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų programomis ir jų sąmatų projektais, parengė Savivaldybės 2023 metų biudžeto projektą ir teikė Savivaldybės tarybai tvirtinti[13]; organizavo Savivaldybės biudžeto kasos operacijų vykdymą[14]. Administracija nustatyta tvarka, pagal tuo metu galiojusį Vietos savivaldos įstatymą, organizavo Savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų piniginių išteklių apskaitos tvarkymą, organizavo ir kontroliavo Savivaldybės turto valdymą ir naudojimą[15]; rengė Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį ir ne vėliau kaip iki kitų metų balandžio 20 dienos Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį pateikė Kontrolės ir audito tarnybai[16].

Savivaldybės administracijos direktorius savivaldybės tarybos nustatyta tvarka 2023 metais administravo Savivaldybės administracijai priskirtus biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius bei turtą. Savivaldybės biudžeto vykdymą organizavo, atsakė už savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą, savivaldybės turto administravimą - savivaldybės meras.

Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumas

Savivaldybės 2023 metų biudžetas patvirtintas laiku Savivaldybės tarybos sprendimu[17]. 2023 metais Savivaldybės biudžeto pajamos su 2022 metų nepanaudota pajamų dalimi sudarė

[12] Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 35 str. 4 d.
[13] Biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821, 26 str. 1, 2 d.
[14] Biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821, 27 str. 4 d.
[15] Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 2 d. 3 p.
[16] Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 20 str.
[17] Šakių rajono savivaldybės tarybos 2023-01-31 sprendimas Nr. T-2 „Dėl Šakių rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

56035,4 tūkst. Eur, biudžeto išlaidos – 54076,8 tūkst. Eur. Per ataskaitinį laikotarpį sprendimas tikslintas 8 kartus.

2023 metais Savivaldybė vykdė 6 programas, kurioms išleido 2023 m. gruodžio 31 dienai 54076,8 tūkst. Eur, - 1655,3 tūkst. Eur mažiau nei numatė patikslintame plane ir net 5176,85 tūkst. Eur daugiau, nei buvo suplanuota metų pradžioje.

Savivaldybės turtas audituojamu laikotarpiu išaugo 2634,94 tūkst. Eur ir sudarė 113900,01 tūkst. Eur, savivaldybės biudžeto įsiskolinimas – 2706,2 tūkst. Eur (119,4 tūkst. Eur mažesnis nei 2022 m.) (2 pav.).

2 pav. Savivaldybės nefinansinis turtas, 2023 m. biudžeto pajamos ir išlaidos

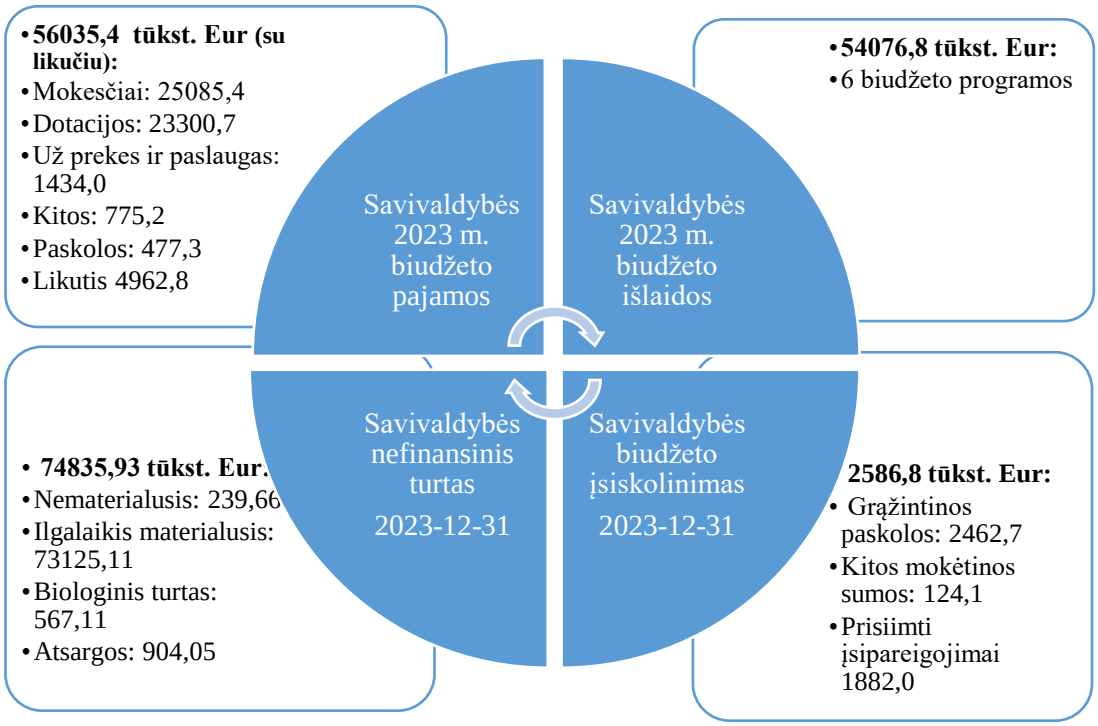

Šaltinis: Šakių rajono savivaldybės administracija

Audituojamu laikotarpiu iki balandžio 25 dienos Savivaldybei vadovavo savivaldybės meras Edgaras Pilypaitis, nuo balandžio 26 dienos Raimondas Januševičius, Savivaldybės administracijai iki balandžio 24 d. vadovavo direktorius Dainius Grincevičius, nuo gegužės 12 dienos Vytautas Ižganaitis, Biudžeto, strateginio planavimo ir turto skyriaus vedėja dirbo Egidija Grigaitienė, Apskaitos skyriaus vedėja dirbo Vitalija Tumienė. Už Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio sudarymą atsakingas Biudžeto, strateginio planavimo ir turto skyriaus vyriausiasis specialistas Vaclovas Laurinaitis, už Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymą – Biudžeto, strateginio planavimo ir turto skyriaus vyriausioji specialistė Renata Maciukevičienė.

AUDITO REZULTATAI

1. PASTEBĖJIMAI DĖL SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas konsolidavus žemesniojo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansines ataskaitas. Kontrolės ir audito tarnyba, kiekvienais metais, audituodama šį rinkinį, nustato klaidų ir neatitikimų, turėjusių įtakos šių rinkinių duomenų teisingumui. Ankstesniais metais klaidos buvo nustatomos ilgalaikio turto, finansinių ataskaitų aiškinamųjų raštų priedų ir įstaigų apskaitos registrų[18] duomenų nesutapimų ir kitų pavienių atvejų. Kai kuriose konsoliduojamose įstaigose apskaita buvo tvarkoma ne apskaitos programų pagalba.

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo[19] 6 punktu, įstaigų apskaitos politika turi būti suderinta su kontroliuojančiuoju subjektu (savivaldybės administracija) ir turi sutapti tiek, kad tos pačios ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai būtų parodyti vienodai.

Savivaldybės meras vadovaudamasis Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu[20] nustatė Šakių rajono savivaldybės 2023 m gruodžio 31 d. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų reikšmingumo kriterijų –117870 Eur. Reikšmingumo kriterijus reiškia, kad klaidos gali būti netaisomos, jeigu bendra jų suma neviršija nustatyto reikšmingumo kriterijaus.

Kontrolės ir audito nuomone, sudarant 2023 metų finansines ataskaitas, rastų klaidų ir neatitikimų sumos nustatyto reikšmingumo kriterijaus neviršijo.

1.1 Neteisingai tvarkoma kito nematerialaus turto apskaita

Neteisingai tvarkoma kito nematerialiojo turto apskaita. 13-ojo VSAFAS „Nematerialusis turtas“[21] 59.5 punktas numato, kad kito nematerialiojo turto grupėje apskaitomi žemėlapių originalai, geodezinių tinklų planai, teritorijų planavimo detalieji ir specialieji dokumentai.

[18] Didžiosios knygos.
[19] Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170 „Dėl Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
[20] 2011 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. 1K-152 (2018 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1K-463 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo“ 51p.
[21] Patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-16 įsakymu Nr. 1K-238 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 13-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Kito nematerialiojo turto sąskaitose apskaitytų objektų pavyzdžiai:

- „Šakių meno mokyklos pastato rekonstrukcijos techninis projektas“ (inv. Nr. 100357, vertė 5210,26 Eur, likutinė vertė 0,29 Eur).
- „Gelgaudiškio kapinių techninis projektas“ (inv. Nr. 102337, vertė 13071,42 Eur, likutinė vertė 13071,42 Eur).
- „Kadastriniai matavimai Šakių r. sav. teritorija (17 bylų)“ (inv. Nr. 101386, vertė 9218,32 Eur, likutinė vertė 0,29 Eur).

Atsižvelgiant minėtus neatitikimus, darome prielaidą, kad klaidas ir neatitikimus lėmė bendradarbiavimo ir komunikacijos tarp atskirų savivaldybės administracijos skyrių trūkumas bei galimas inventorizacijos formalus atlikimas.

Šie neatitikimai neturėjo reikšmingos įtakos 2023 metų Savivaldybės įstaigų finansinių ataskaitų rinkinių ir atitinkamai Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinio duomenims, tačiau jų visuma ir paplitimas rodo, kad vidaus kontrolė apskaitant ilgalaikį nematerialųjį turtą turėtų būti stiprinama.

1.2. Sąnaudų registravimo apskaitoje ir nurodymo Veiklos rezultatų ataskaitose klaidos

Atliekant pagrindines analitines audito procedūras Savivaldybės biudžetinėse įstaigose (Lukšių V. Grybo gimnazijoje ir Gelgaudiškio „Šaltinio“ ugdymo centre, Jaunimo kūrybos ir sporto centre, Ikimokyklinio ugdymo mokykloje „Maži žingsneliai“) pastebėta neteisingo sąnaudų grupavimo ir registravimo Veiklos rezultatų ataskaitose atvejų.

Klaidingo sąnaudų registravimo ir registravimo Veiklos rezultatų ataskaitose pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis pavyzdžiai:

- Lukšių V. Grybo gimnazija (19,3 tūkst. Eur) ir Gelgaudiškio „Šaltinio“ ugdymo centras (24,55 tūkst. Eur) mokinių vežimo ir nemokamo maitinimo sąnaudas registravo ir atitinkamai nurodė VRA B. X eil. „Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina“.
- Jaunimo kūrybos ir sporto centras VRA B.V eil. „Transporto“ nenurodė transporto sąnaudų, nors įstaiga turi transporto priemonę ir 2023 metais buvo įsigyjami degalai, bei remontuojama transporto priemonė. Pagal įstaigos vykdytus pirkimus buvo išleista 6,9 tūkst. Eur.
- Ikimokyklinio ugdymo centre „Maži žingsneliai“ transporto sąnaudos patirtos naudojantis, kitos įstaigos transportu ir kompensuojant jai šias sąnaudas. Tačiau VRA B.V eil. „Transporto“ minėtos sąnaudos nenurodytos.
- Jaunimo kūrybos ir sporto centre buvo patirtos 25 tūkst. Eur finansavimo sąnaudos, finansuojant sporto projektus, kurios užregistruotos ne VRA B. XII eil. „Finansavimo“ , o VRA B. XIII eil. Kitų paslaugų“.

Dėl šių neatitikimų audituotų Savivaldybės biudžetinių įstaigų 2023 metų Veiklos rezultatų ataskaitose sąnaudos nurodytos neteisingai. Konsolidavus Savivaldybės įstaigų finansinių ataskaitų rinkinių duomenis į Savivaldybės 2023 metų metinį finansinių ataskaitų rinkinį, aiškinamojo rašto priede „Ataskaitinio laikotarpio informacija pagal veiklos segmentus“[22] nurodytos sąnaudų sumos dėl nurodytų neatitikimų netikslios – iš viso klaidinguose sąnaudų straipsniuose nurodyta 75,75 tūkst. Eur. Minėtas klaidas iš dalies lėmė ir tai, kad nėra vieningos savivaldybės apskaitos politikos (vieno dokumento), kurioje būtų aptarti tam tikri apskaitos organizavimo klausimai.

15-ojo VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“[23] 16 punktas ir Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo[24] 6 punktas įpareigoja viešojo sektoriaus subjektų grupės metines finansines ataskaitas parengti taip, kad toms pačioms ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams būtų taikoma vienoda apskaitos politika. Savivaldybė nesilaikė prieš tai minėtų teisės aktų reikalavimų ir subjektų apskaitos politika nebuvo suderinta su kontroliuojančiu subjektu.

Atkreipiame dėmesį, kad tos pačios ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai Savivaldybės biudžetinių ir viešųjų įstaigų Veiklos rezultatų ataskaitose, taigi ir Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinyje, nurodytos skirtingai.

Pastebime, kad pagal 1- ojo VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“[25] Finansinių ataskaitų rinkinio tikslas – pateikti informaciją apie viešojo sektoriaus subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus, kuria naudojasi daugelis vartotojų priimdami ir vertindami sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo teikiant viešąsias paslaugas.

Sąnaudos grupuotos ir nurodytos 2023 metų Savivaldybės biudžetinių įstaigų Veiklos rezultatų ataskaitose neteisingai Tos pačios ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai 2023 metų Savivaldybės biudžetinių įstaigų Veiklos rezultatų ataskaitose, taigi ir Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje, nurodytos skirtingai.

Dėl to negalime patvirtinti 2023 metų Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto priede „Informacija pagal segmentus“ nurodytų sąnaudų pagal finansinių ataskaitų straipsnius teisingumo. Savivaldybės finansinės ataskaitos neparodo tikros ir teisingos informacijos apie

[22] 25-ojo VSAFAS „Segmentai“ priedas.
[23] Patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymu Nr. 1K-433 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 15-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
[24] Patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170 „Dėl Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
[25] Patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-28 įsakymu Nr. 1K-388 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 1-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

sąnaudas, kurių pagrindu vartotojai galėtų priimti socialiai ir ekonomiškai pagrįstus sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo teikiant viešąsias paslaugas.

1.3. Nustatyta finansinių ataskaitų, jų aiškinamųjų raštų ir apskaitos registrų duomenų neatitikimų

Audito metu nustatėme Savivaldybės biudžetinių įstaigų 2023 metų finansinių ataskaitų, jų aiškinamųjų raštų priedų ir įstaigų apskaitos registrų[26] duomenų nesutapimų:

- Jaunimo kūrybos ir sporto centre, Kukarskės globos namų, Meno mokykloje, Gelgaudiškio „Šaltinio“ specialiojo ugdymo centre, Griškabūdžio, Šakių „Žiburio“ ir K. Naumiesčio gimnazijose, Sintautų, Kidulių pagrindinėse mokyklose, Panemunių mokykloje – daugiafunkciame centre, Šakių „Varpo“ mokykloje, Šakių ligoninėje VSAKIS lentelėse nepateikti duomenys apie nematerialųjį ir ilgalaikį materialųjį turtą, kuris yra visiškai amortizuotas (nudėvėtas), tačiau vis dar naudojamas veikloje. Šakių ligoninė nepateikė informacijos apie pagal finansinės nuomos sutartis įsigyto turto likutinė vertę.
- Jaunimo kūrybos ir sporto centro, Šakių „Varpo“ mokyklos, Griškabūdžio gimnazijos aiškinamojo rašto priedas „Pinigai ir pinigų ekvivalentai“ užpildyti nekorektiškai. 2023-12-31 dieną banke esantys pinigai iš kitų šaltinių, nurodomi, kaip biudžeto asignavimai. Kidulių ambulatorijos, Šakių pirminės asmens sveikatos priežiūros centro aiškinamojo rašto priede „Pinigai ir pinigų ekvivalentai“ nurodytas neteisingas pinigų šaltinis.
- Dalyje įstaigų VSAKIS lentelėje „Informacija apie paramos panaudojimą per ataskaitinį laikotarpį“ paramos likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nesutapo su apskaitos registrų duomenimis.

Pastebime, kad trijose Savivaldybės įstaigose[27] suvestinio apskaitos registro – didžiosios knygos apskaita 2023 metais buvo vis dar nekompiuterizuota.

Šie neatitikimai neturėjo reikšmingos įtakos 2023 metų įstaigų finansinių ataskaitų rinkinių ir atitinkamai Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenims, tačiau jų visuma ir paplitimas rodo, kad vidaus kontrolė rengiant finansinių ataskaitų aiškinamąjį raštą turėtų būti stiprinama.

Tarnybos nuomone tikslinga Šakių ligoninės metinių finansinių ataskaitų rinkinį visuotinam dalininkų susirinkimui tvirtinti pateikti kartu su išorės auditoriaus išvada, kadangi įstaigos rodikliai

[26] Didžiosios knygos.
[27] Kudirkos Naumiesčio Vinco Kudirkos gimnazijoje, Panemunių mokykloje-daugiafunkciniame centre, VŠĮ Kudirkos Naumiesčio pirminės sveikatos priežiūros centre.

tenkina Viešųjų įstaigų įstatymo[28] 11 straipsnio 6 dalyje nurodytas dvi sąlygas (turto vertė viršija 1 800 000 Eur ir pajamos per metus viršija 3 500 000 Eur).

2. PASTEBĖJIMAI DĖL SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ METINIŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO

2023 metų savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis iš kurių jis sudarytas.

Savivaldybė neviršijo 2023 metais įstatymu[29] patvirtintų skolinimosi limitų bei prisiimtų įsipareigojimų pagal garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių paskolų. Netinkamo ar ne pagal paskirtį skolintų lėšų panaudojimo nenustatėme.

3. PASTEBĖJIMAI DĖL SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO

3.1. Pastebėjimai dėl lėšų naudojimo

Audito metu nustatėme atvejų, kai buvo nesilaikoma Vyriausybės nutarimu patvirtintų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių[30] ar Šakių rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir atskaitomybės tvarkos aprašo[31] nuostatų:

- Pagal 2023 metais sudarytas sutartis, kurių įgyvendinimo terminas numatytas 2024 metais, buvo apmokėta už visus atliktus darbus ar suteiktas paslaugas, nors darbų ar paslaugų atlikimas numatytas 2024 metais (Šakių kultūros centras ir Ikimokyklinio ugdymo mokykla „Maži žingsneliai“).
- Įstaigos pajamas už suteiktas paslaugas privalo pervesti į Savivaldybės iždo sąskaitą 2 kartus per mėnesį ir jas kaip asignavimus pirmiausia turėtų naudoti savo einamųjų metų išlaidoms padengti. Jaunimo kūrybos ir sporto centras 2023 metais nepanaudojo šių pinigų ir metų gale banko sąskaitoje kitų pajamų likutis sudarė 57,1 tūkst. Eur. (2023 m. pajamų planas 158,256 tūkst. Eur).

[28] Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas 1996-07-03 Nr. I-1428 (su vėlesniais pakeitimais).
[29] 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas; 2022-11-22 Nr. XIV- 1556.
[30] 2001-05-14 Lietuvos Respublikos nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais 63 p.
[31] Šakių rajono savivaldybės tarybos 2023-05-26 sprendimas Nr. T-181, (Šakių rajono savivaldybės tarybos 2024-03-15 sprendimas Nr. T-73 redakcija)

Šie neatitikimai neturėjo reikšmingos įtakos 2023 metų Savivaldybės biudžetinių įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenims, tačiau turėtų būti žinomi, siekiant teisingai įvertinti, kaip įstaigos naudojo uždirbtas lėšas.

3.2. Trūkumai organizuojant, vykdant ir įforminant viešuosius pirkimus

Dvidešimt vienoje savivaldybės įstaigoje buvo vertinama viešųjų pirkimų organizavimo tvarka, viešinimas, atrinkti 2023 metais vykdyti viešieji pirkimai ir šių pirkimų sutarčių sudarymas. Daugelyje įstaigų nustatyta viešųjų pirkimų organizavimo ir pirkimo sutarčių sudarymo trūkumų:

- Viešųjų pirkimų tvarkos aprašuose neapibrėžtos asmenų, dalyvaujančių pirkimų vidaus kontrolės procese, funkcijos, atsakomybė ir atskaitomybė, galimų rizikų valdymas, kaip numato Viešųjų pirkimų įstatymas[32] (Jaunimo ir kūrybos ir sporto centras, Švietimo pagalbos tarnyba, Sintautų pagrindinė mokykla, Visuomenės sveikatos biuras, Priešgaisrinė tarnyba).

- Viešieji pirkimai neregistruojami pirkimų žurnale. Tokiu atveju nėra užtikrintas mažos vertės pirkimų atsekamumas ir pakankama vidaus kontrolė (Šakių „Žiburio“ gimnazija).

- Vykdant pirkimus virš 5000 Eur be PVM nepildoma arba pildoma nepatvirtintos formos pirkimo paraiška (Šakių „Žiburio“ gimnazija, Šakių „Varpo“ mokykla, Priešgaisrinės tarnyba).

- Vykdant pirkimą nesilaikoma pirkimo dokumentuose nurodomų vertinamo kriterijų arba nepateikiama informacijos apie jų pagrindimą (Priešgaisrinės tarnyba, Ikimokyklinio ugdymo mokykla „Maži žingsneliai“).

- Pirkimai atliekami nepatvirtinus viešųjų pirkimų plano arba pirkimas neįtrauktas į viešųjų pirkimų planą (Šakių socialinių paslaugų centas, Šakių „Varpo“ mokykla, Gelgaudiškio „Šaltinio“ ugdymo centras, Ikimokyklinio ugdymo mokykla „Maži žingsneliai“).

- Neviešinamos žodžiu sudarytos sutartys (Šakių „Žiburio“ gimnazija).

- Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje nekorektiškai viešinamos sudarytos sutartys: ne pilnos apimties, nurodant klaidingą sutarties tipą.

- Viešųjų pirkimų žurnale registruojami ir viešinami kaip žodinės sutarties atvejai, kai įstaigos sąnaudas jos naudai kompensuoja kita įstaiga (Ikimokyklinio ugdymo mokykla „Maži žingsneliai“, Šakių „Varpo“ mokykla).

- Nustatyta tvarka nebuvo pateikta Kalendorinių metų ataskaita pagal ATN-3 formą (Visuomenės sveikatos biuras).

- Daugelyje įstaigų visi pirkimų procese dalyvaujantys asmenys nėra deklaravę visų su pirkimų procesu susijusių pareigų.

[32] Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais) 97 str. 3 p.

Nustatyti neatitikimai rodo, kad įstaigos ne visada laikosi Viešųjų pirkimų įstatymo, kitų viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų ir įstaigos vidaus dokumentų reikalavimų. Todėl audituotose įstaigose vidaus kontrolė viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo srityje yra nepakankama.

4. KITI PASTEBĖJIMAI

4.1. Savivaldybės 2023 metų biudžeto apžvalga

Savivaldybės taryba patvirtino 2023 metų savivaldybės biudžetą[33] – 56035,4 tūkst. Eur pajamų ir 55732,1 tūkst. Eur išlaidų. Faktiškai į Savivaldybės biudžetą 2023 metais surinkta 58670,3 tūkst. Eur pajamų ir padaryta 54076,7 tūkst. Eur išlaidų, liko nepanaudota ženkli suma – 1655,3 tūkst. Eur. Daugiausiai pagal vykdomas valstybines funkcijas skirta švietimo ir socialinės apsaugos funkcijų vykdymui – 64 procentų visų asignavimų, toliau seka Bendrosios valstybės paslaugos. Didžiausių asignavimų tvarkytojas yra savivaldybės administracijos direktorius – 50 procentų visų asignavimų. Kitus asignavimus valdė savivaldybės biudžetinės įstaigos.

Duomenys apie Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų dinamiką pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų dinamika 2015 – 2023 m.

Metai	Biudžeto pajamos (patikslintas planas), tūkst. Eur	Biudžeto pajamos (įvykdymas), tūkst. Eur	Biudžeto pajamų plano įvykdymo proc.	Biudžeto išlaidos (patikslintas planas), tūkst. Eur	Biudžeto išlaidos (panaudoti asignavimai), tūkst. Eur	Nepanaudota, tūkst. Eur 3-6
1	2	3	4	5	6	7
2015	26 249,7	26 028,0	99,2	27 018,9	26 327,3	-299,3
2016	26 588,2	27 276,0	102,6	26 588,2	26 173,2	1 102,8
2017	28 219,6	28 713,0	101,7	28 219,6	27 599,6	1 113,4
2018	30 355,5	31 087,4	102,4	30 364,4	29 786,9	1 300,5
2019	33 424,8	34 228,0	102,4	33 424,8	33 011,7	1 216,3
2020	37 837,0	36 984,2	97,7	36 959,0	35 682,3	1 301,9
2021	38 824,5	41 069,1	105,8	38 455,9	37 980,9	3 088,2
2022	49 049,6	51 263,7	104,5	47 992,1	46 300,9	4 962,8
2023	56 035,4	58 670,3	104,7	55 732,1	54 076,8	1 655,3

Šaltinis: Šakių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Savivaldybės 2023 m. biudžeto išlaidų (panaudotų asignavimų) struktūra pateikta 3 paveiksle. Didžiausią Savivaldybės biudžeto 2023 m. panaudotų asignavimų dalį (40,23 proc.) sudarė Mokymosi visą gyvenimą, jaunimo ir sporto programos (01) išlaidos, mažiausiai skirta lėšų

[33] Įskaitant pajamų ir išlaidų patikslinimus.

Kultūros ir turizmo programai (06) vykdyti - 5,60 proc. Reikšminga savivaldybės biudžeto dalis (26,18 proc.) 2023 metais skirta Socialinės ir sveikatos apsaugos programai – 14158,7 tūkst. Eur.

3 pav. Savivaldybės 2023 m. biudžeto išlaidos (panaudoti asignavimai) pagal programas

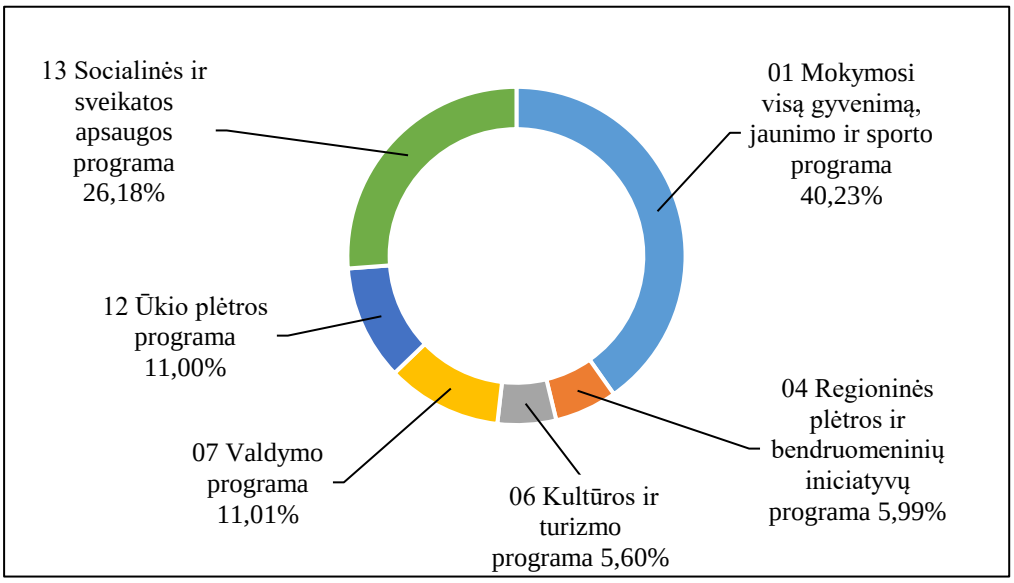

Šaltinis: Šakių rajono savivaldybės administracija

Reikšmingai neįvykdyta Regioninės plėtros ir bendruomeninių iniciatyvų programa – 651,4 tūkst. Eur, (Reikšminga suma - 540,77 tūkst. Eur).

Kontrolės ir audito tarnybos nuomone, minėtos programos koordinatoriai ir atskirų projektų vadovai, atsakingi už programos vykdymą, turėtų atsakingiau planuoti ir naudoti lėšas vykdomiems projektams įgyvendinti.

2 lentelė. Savivaldybės 2023 m. biudžeto išlaidos (panaudoti asignavimai) pagal programas

Programos kodas	Programos pavadinimas	Patvirtinta metų pradžioje	Patikslintas planas	Kasinės išlaidos	Įvykdyta proc.
01	Mokymosi visą gyvenimą, jaunimo ir sporto programa	21182,5	21855,1	21756,3	99,5
04	Regioninės plėtros ir bendruomeninių iniciatyvų programa	3017,0	3889,4	3238,00	83,3
06	Kultūros ir turizmo programa	3103,6	3037,4	3027,9	99,7
07	Valdymo programa	6353,9	6051,8	5952,5	98,4
12	Ūkio plėtros programa	5159,4	6246,8	5947,2	95,2
13	Socialinės ir sveikatos apsaugos programa	10083,6	14651,5	14158,7	96,6
	IŠ VISO:	**48900,0**	**55732,0**	**54080,6**	97,0

Išsami ir tiksli savivaldybės biudžeto vykdymo apžvalga ir analizė pateikta Šakių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus[34], 2023 metų veiklos ataskaitoje.

4.2. Pastebėjimai dėl Savivaldybės ir jos įstaigų vidaus norminių dokumentų

Audituotose įstaigose audito metu pateikta pastebėjimų ir rekomendacijų dėl įstaigų vidaus norminių dokumentų (tvarkų aprašų, padalinių nuostatų, darbuotojų pareigybių aprašymų) peržiūrėjimo ir patikslinimo. Penkioms įstaigoms[35] pateiktos rekomendacijos dėl šių įstaigų viešųjų pirkimų tvarkos aprašo tobulinimo.

Pastebime, kad įvykus struktūriniams ar technologiniams pokyčiams, pasikeitus aktualiems teisės aktams, nevisais atvejais patikslinami tvarkos aprašai, kurie skirti kontroliuojamiems subjektams ar išorės vartotojams.

Neatnaujintų tvarkos aprašų pavyzdžiai:

- Šakių rajono savivaldybės sporto, mėgėjų meno kolektyvų, organizacijų, veikiančių pagal asociacijų ir viešųjų įstaigų įstatymus, pavėžėjimo į renginius, reprezentuojant rajono savivaldybę, tvarkos taisyklės[36].
- Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų bei bendrojo finansavimo lėšų įskaitymo į rajono savivaldybės biudžetą tvarkos aprašas[37]

Tarnybos nuomone, laikantis Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme[38] nustatyto vidaus kontrolės dinamiškumo principo, kuris reiškia, kad vidaus kontrolė turi būti nuolat tobulinama atsižvelgiant į pasikeitusias veiklos sąlygas, būtina užtikrinti kad vidaus kontrolės politikos turinys būtų nuolat peržiūrimas ir atnaujinimas. Tikslinga kiekvienais metais peržiūrėti dokumentus, reglamentuojančius vidaus kontrolės įgyvendinimą (tvarkos aprašus, taisykles, instrukcijas ir kitus dokumentus,) įvertinti įvykusius pasikeitimus bei, atsiradus būtinybei, keisti ar patikslinti juos atnaujinant šių dokumentų sąrašą.

[34] Šakių rajono savivaldybės tarybos 2024-04-19 sprendimas Nr. T-71 5 sk.
[35] Žr. audito ataskaitos 3 priedą.
[36] Šakių rajono savivaldybės tarybos 2022-01-21 sprendimas Nr. T-3.
[37] Šakių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 -03-16 . įsakymas Nr. AG-41 (su vėlesniais pakeitimais).
[38] Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas 2002-12-10 Nr. IX-1253 (su vėlesniais pakeitimais).

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	REKOMENDACIJA	KAM REKOMENDACIJA TEIKIAMA	VEIKSMAS, PRIEMONĖS, KOMENTARAI	ĮGYVENDINIMO TERMINAS, ATSAKINGAS ASMUO
1.	Imtis priemonių, kad kito nematerialaus turto grupėje būtų užregistruojamas tik šios grupės kriterijus atitinkantis turtas (ataskaitos 1. 1 skyrius)	Šakių rajono savivaldybės administracija	Savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-10-30 įsakymu Nr. AG-105 sudarytai inventorizacijos komisijai atlikti tarpinę inventorizaciją nematerialaus turto, neatitinkančio kriterijų pagal 13 VSAFAS, pateikiant siūlymus ir išvadas.	2024-10-01 V. Tumienė
2.	Parengti ir patvirtinti vienodą apskaitos procesų reglamentavimą, privalomą visoms konsoliduojamoms savivaldybės biudžetinėms bei viešosioms įstaigoms, kad toms pačioms ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams būtų taikoma vienoda apskaitos politika (ataskaitos 1. 2 skyrius)	Šakių rajono savivaldybės administracija	2024 m. kovo 15 d. Šakių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-73 „Dėl Šakių rajono savivaldybės biudžeto sudarymo, vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Šakių rajono savivaldybės biudžeto sudarymo, vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašas, kurio 2 priedu patvirtinti Biudžeto pajamų ir išlaidų klasifikacijos paaiškinimai. Įstaigos supažindintos, aprašas paskelbtas interneto svetinėje.	2024-03-15 E. Grigaitienė
3.	Užtikrinti Biudžeto programų vykdymo vidaus kontrolę. Išsiaiškinti priežastis, kodėl nevykdomos suplanuotos programos, bei atsižvelgti į jas, tikslinant savivaldybės biudžeto programas 2024 metais (ataskaitos 4. 1 skyrius)	Šakių rajono savivaldybės administracija	Projektas „Šakių miesto susisiekimo infrastruktūros modernizavimas“ (TID-511) – Rangos darbai baigti 2023 m. Mokėjimo prašymas pateiktas 2023 m. gruodžio 28 d. (237 516,83 Eur). Gautos ES lėšos persikelia į 2024 m. Projektas „Šakių rajono savivaldybės socialinio būsto plėtra“ (R-408) – projektas užbaigtas neįsigijus vieno būsto, nes nebuvo 1 kambario būstų pasiūlos, kuri atitiktų įsigyjamų būstų reikalavimus. ES lėšos buvo grąžintos. Projektas „Lukšių gyvenamosios vietovės atnaujinimas“ – kadangi tai tęstinė priemonė, 2023 m.	Programos nevykdymo priežastys apsvarstytos 2024-05-07

			planuotos lėšos persikėlė į 2024 metus.	
4.	Peržiūrėti ir atnaujinti Šakių rajono savivaldybės administracijos dokumentų, reglamentuojančių vidaus kontrolės įgyvendinimą sąrašą (ataskaitos 4. 2 skyrius)	Šakių rajono savivaldybės administracija	Bus patikslintas Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų bei bendrojo finansavimo lėšų įskaitymo į rajono savivaldybės tvarkos aprašas; Bus peržiūrėtos ir atnaujintos Šakių rajono savivaldybės sporto, mėgėjų meno kolektyvų, organizacijų, veikiančių pagal asociacijų ir viešųjų įstaigų įstatymus, pavėžėjimo į renginius, reprezentuojant rajono savivaldybę, tvarkos taisyklės, patvirtintos Šakių rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 21 d. sprendimu Nr. T-3 „Dėl Šakių rajono savivaldybės sporto, mėgėjų meno kolektyvų, organizacijų, veikiančių pagal asociacijų ir viešųjų įstaigų įstatymus, pavėžėjimo į renginius, reprezentuojant rajono savivaldybę, tvarkos taisyklių patvirtinimo“.	2024-10-01 R. Maciukevičienė 2024-10-01 R. Vaičiūnienė

Savivaldybės kontrolierė Asta Domeikienė

Savivaldybės kontrolierės pavaduotoja Indrė Jančaitytė

PRIEDAI

Audito ataskaitos „Šakių rajono savivaldybės 2023 metų metinių ataskaitų rinkinio, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo vertinimas“
1 priedas

Ataskaitoje vartojamų santrumpų sąrašas

Gelgaudiškio pagrindinė mokykla – Šakių rajono Gelgaudiškio pagrindinė mokykla

Griškabūdžio gimnazija – Šakių rajono Griškabūdžio gimnazija

Ikimokyklinio ugdymo mokykla „Maži žingsneliai“ – Šakių ikimokyklinio ugdymo mokykla „Maži žingsneliai“

Jaunimo kūrybos ir sporto centras – Šakių rajono savivaldybės jaunimo kūrybos ir sporto centras

K. Naumiesčio gimnazija – Šakių rajono Kudirkos Naumiesčio Vinco Kudirkos gimnazija

Kidulių pagrindinė mokykla – Šakių rajono Kidulių pagrindinė mokykla

Lukšių V. Grybo gimnazija – Šakių rajono Lukšių Vinco Grybo gimnazija

Meno mokykla – Šakių rajono meno mokykla

Panemunių mokykla – daugiafunkcis centras – Šakių rajono Panemunių mokykla – daugiafunkcis centras

Priešgaisrinė tarnyba – Viešoji įstaiga "Šakių rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba"

Savivaldybė – Šakių rajono savivaldybė

Savivaldybės administracija – Šakių rajono savivaldybės administracija

Sintautų pagrindinė mokykla – Šakių rajono Sintautų pagrindinė mokykla

Švietimo pagalbos tarnyba – Šakių rajono savivaldybės Švietimo pagalbos tarnyba

TAAIS – tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų standartai

VRA – Veiklos rezultatų ataskaita

VSAFAS – viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas/standartai

VSAKIS - Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema

VSS - viešojo sektoriaus subjektas

VšĮ – Viešoji įstaiga

Audito ataskaitos „Šakių rajono savivaldybės 2023 metų metinių ataskaitų rinkinio, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo vertinimas“
2 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas: įvertinti ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2023 metų Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų ir Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2023 metais teisėtumo.

Auditas atliktas pagal Finansinio audito vadovą[39], tarptautinius audito standartus[40] ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus[41].

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad mes netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audituotos 2023 metų metinės finansinės ataskaitos: Finansinės būklės ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis, Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis, Pinigų srautų ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis, Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2023 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Audituotos 2023 metų metinės biudžeto vykdymo ataskaitos: Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav. – metinė), Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2-sav. – metinė), 2023 m. savivaldybės biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas. Taip pat vertinta Skolinių įsipareigojimų 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav. – metinė) ir Mokėtinų ir gautinų sumų 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4 – metinė).

2023 metais veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos: savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys parengtas konsolidavus savivaldybės kontroliuojamą ar kitą subjektą – savivaldybės iždą, 22 savivaldybės biudžetinę įstaigą ir 8

[39] Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pavaduotojo 2022-04-07 įsakymas Nr. APPE – 5 „Dėl Finansinio audito vadovo patvirtinimo“ .
[40] Tarptautinės buhalterių federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų išversti į lietuvių kalbą), prieiga per internetą: https://lar.lt/www/new/page.php?724.
[41] Finansinio audito (1003-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai, prieiga per internetą: http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=350.

savivaldybės viešųjų įstaigų finansinių ataskaitų duomenis, 5 uždarųjų akcinių bendrovių, 2 asocijuotųjų subjektų finansinį turtą. Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas konsolidavus 22 savivaldybės biudžetinių įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis

Audito apimties apribojimai, audito metodai ir audito procedūros: audito apimtis nebuvo ribojama.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingus įrodymus, Savivaldybėje ir pavaldžiuose subjektuose buvo įvertinti organizacinės struktūros ir veiklos, apskaitos sistemos ir vidaus kontrolės aplinkos pokyčiai. Atlikus reikšmingo iškraipymo ir (ar) neatitikties rizikos analizę, nustatytos svarbiausios audito sritys:

- Dėl 2023 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių duomenų: ilgalaikio ir trumpalaikio turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto, pajamų, sąnaudų (išlaidų), pinigų srautų;
- Dėl 2023 metų lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo:

- turto (inventorizacija (natūrinis turto patikrinimas), naudojimas, nurašymas ir perdavimas, nuoma;
- pajamų (įkainių nustatymas, mokamų paslaugų teikimas, pajamų gavimas ir pervedimas į savivaldybės biudžetą);
- darbo užmokesčio išlaidų (darbo apmokėjimo sistemos nustatymas, darbuotojų darbo užmokesčio nustatymas ir skaičiavimas, darbo sutarčių sudarymas, darbo laiko režimas ir apskaita, laisvų (neužimtų) etatų vertinimas, darbuotojų veiklos vertinimas ir kt.);
- prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų (pirkimo sutarčių vykdymas, asignavimų naudojimas, atsargų nurašymas ir kt.);
- įsiskolinimų (savivaldybės skolos, skolinimosi ir garantijų limitų laikymasis, savivaldybės įsiskolinimo pokyčio vertinimas, savivaldybės biudžetinių įstaigų skolinių įsipareigojimų prisiėmimas).

Nustačius svarbiausias audito sritis ir atlikus komponentų atrankinį tyrimą, atrinkti komponentai (įstaigos), kuriose buvo atliktos pagrindinės audito procedūros. Pagrindines audito procedūras (detaliuosius testus) atlikome Savivaldybės administracijoje (įskaitant Savivaldybės iždą), Šakių rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje, Šakių kultūros centre, Šakių rajono savivaldybės jaunimo kūrybos ir sporto cente, Šakių „Žiburio“, Šakių rajono Kudirkos Naumiesčio Vinco Kudirkos, Griškabūdžio, Lukšių Vinco Grybo gimnazijoje, „Varpo“, Gelgaudiškio, Kidulių, Sintautų pagrindinėse mokyklose, Panemunių mokykloje - daugiafunkciniame centre, Gelgaudiškio „Šaltinio“ specialiojo ugdymo centre, Meno mokykloje, Ikimokyklinio ugdymo mokykloje „Maži žingsneliai“, Visuomenės sveikatos biure, Šakių socialinių paslaugų centre, Kukarskės globos

namuose, VŠĮ Šakių rajono savivaldybės priešgaisrinėje tarnyboje. Kituose grupės komponentuose atlikome pagrindines analitines audito procedūras.

Atliktas bendras 2023 metų metinių finansinių ataskaitų rinkinio (pateikimo, struktūros, turinio) vertinimas, įskaitant ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus. Atliktas bendras 2023 metų metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio (pateikimo, struktūros, turinio) vertinimas, įskaitant ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimus.

Reikšmingu dalyku savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba laiko apskaitos klaidą ar jų visuma:

- metinėse finansinėse ataskaitose – viršijanti 1178,7 tūkst. Eur;
- metinėse biudžeto vykdymo ataskaitose – viršijanti 540,8 tūkst. Eur.

Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.

Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimą atlikome vadovaudamiesi 2720-ojo TAAIS „Auditoriaus atsakomybė, susijusi su kita informacija“ reikalavimais ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 str. 4 d. reikalavimais. Atlikdami metinių ataskaitų rinkinio auditą perskaitėme informaciją, pateiktą šioje ataskaitoje ir įvertinome, ar joje pateikti finansiniai duomenys nėra reikšmingai nesuderinti su savivaldybės metininėmis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis ar mūsų per auditą įgytomis žiniomis arba kitaip reikšmingai iškraipyti. Mūsų nuomonė apie savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius neapima informacijos, pateiktos savivaldybės veiklos ataskaitoje.

Pagrindiniai teisės aktai, kuriems vertinta savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais atitiktis:

Įstatymai (kodeksai):

1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.
5. Lietuvos Respublikos nekilnojamo turto registro įstatymas.
6. Lietuvos Respublikos Finansinės apskaitos įstatymas.

7. Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.

8. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.

9. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas.

10. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas.

11. Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai:

12. 2001 m. spalio 19 d. Nr. 1250 „Dėl Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

13. 2022 m. birželio 3 d. Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

14. 2001 m. gegužės 14 d. Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

15. 2017 m. birželio 21 d. Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

16. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai (toliau – VSAFAS).

17. 2009 m. gegužės 27 d. Nr. 543 „Dėl pavyzdinių tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

18. 2004 m. kovo 26 d. Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“

Įsakymai:

19. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. 1S-97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

20. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

21. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023 m. balandžio 4 d. įsakymas Nr. 1K-126 „Dėl Savivaldybės ataskaitų teikimo Finansų ministerijai“ (su vėlesniais pakeitimais).

22. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Audito ataskaitos „Šakių rajono savivaldybės 2023 metų metinių ataskaitų rinkinio, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo vertinimas“
3 priedas

Audito metu pateiktų raštų ir rekomendacijų sąrašas

Eil. Nr.	Subjektas, kuriam teiktas raštas ir rekomendacijos	Rašto data ir Nr.	Teikta rekomendacijų, vnt.
1.	Šakių rajono savivaldybės administracija	2023 m. rugpjūčio 17 d. raštas Nr. KSD-21 „Dėl kelių programos lėšų panaudojimo“	4
2.	Šakių rajono savivaldybės administracija	2024 m. kovo 4 d. raštas Nr. KSD-8 „Dėl seniūnijų valdomo turto“	3
3.	Šakių rajono savivaldybės administracija	2024 m. kovo 20 d. raštas Nr. KSD-8 „Dėl atliktų audito procedūrų rezultatų“	0
4.	Šakių rajono savivaldybės jaunimo ir kūrybos ir sporto centras	2024 m. kovo 20 d. Rekomendacijos	1
5.	Šakių rajono Švietimo pagalbos tarnyba	2024 m. kovo 20 d. Rekomendacijos	1
6.	Šakių rajono Sintautų pagrindinė mokykla	2024 m. kovo 20 d. Rekomendacijos	1
7.	Šakių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	2024 m. kovo 20 d. Rekomendacijos	2
8.	VŠĮ Šakių rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba	2024 m. kovo 20 d. Rekomendacijos	1
9.	Šakių „Žiburio“ gimnazija	2024 m. kovo 20 d. Rekomendacijos	1
10.	Šakių rajono savivaldybės administracija	2024 m. balandžio 25 d. „Dėl išmokų savivaldybės tarybos nariams pagrįstumo vertinimo“	0